

“LA SALUT EN EL MIL·LENNI”

Mostra de films i fotografies

Objectiu 4: REDUIR LA MORTALITAT INFANTIL

En el mundo a cada rato

Direcció: Patricia Ferreira, Pere Joan Ventura, Chus Gutiérrez, Javier Corcuera, Javier Fesser

Campanya organitzada per:

Amb el suport de:

En el mundo a cada rato

Direcció: Patricia Ferreira, Pere Joan Ventura, Chus Gutiérrez, Javier Corcuera, Javier Fesser

Producció: Tus Ojos i UNICEF.
Espanya, 2004

Durada: 116 minuts

Festival de Sant Sebastià: convidada de l'espai Zabaltegui

La productora Tus Ojos i UNICEF es van associar per dur a terme un projecte que reuneix cinc curtmétratges independents amb la visió particular de realitzadors i realitzadores espanyols sobre cinc prioritats per al desenvolupament integral de la infantesa assenyalades des de la UNICEF: l'educació de les nenes, el desenvolupament integral en la primera infància, la immunització, la lluita contra la sida i la protecció contra la violència, l'explotació i la discriminació.

El secreto mejor guardado, Patricia Ferreira

Direcció: Patricia Ferreira

Guió: Virginia Yagüe

Muntatge: Carmen Frías

Música: José Nieto

Interpretació: D. Krishnakumar, Theni Kunjarammal, T. R. Aishwarya

En Ravi viu amb la seva àvia a Agaram, al sud de l'Índia. Està content d'anar a escola encara que, per arribar-hi, hagi de caminar uns quants quilòmetres i acabi extenuat. El seu objectiu és comprar un uniforme per al ball escolar i estalviar els diners que cada dia guanya venent murrukku (un aperitiu típic de la zona de Tamil Nadu). Però en Ravi i la seva amiga Krishnaveni s'adonen que la gent del poble els rebutja i no acaben de comprendre'n el motiu.

La sida és una de les malalties que ha disparat les taxes de mortalitat infantil al món. Milers de nens i nenes no només són orfes per culpa de la sida sinó que també ells han d'afrontar la malaltia. El curtmétratge denuncia les absurdes suspicàcies que encara ara desperten els seropositius i les seropositives en països com l'Índia i les dificultats d'assumir el cost d'un tractament antiretroviral.

Comentari de la directora

«Cuando la productora Tus Ojos y UNICEF-España me propusieron unirme a su proyecto, no lo dudé un momento. Quería hablar de los niños afectados por el sida. No sabía adónde podríamos llegar, ni siquiera si alguien se interesaría por ver lo que íbamos a hacer, pero la propuesta se convirtió en una necesidad que me agarró por el cuello y no me ha soltado hasta el día en que he podido comunicar mi inquietud y mi sensación de fracaso a los que vais a ver esta película.

Decidimos hacerlo en India y, concretamente, en Tamil Nadu, porque es uno de los estados del subcontinente con mayor índice de infectados, pero también porque, precisamente por eso, se habían puesto en marcha en Chennai (antigua Madrás), su capital, y en otros puntos de la región, importantes campañas de información y grupos de autoayuda para alertar a la población y apoyar a los enfermos en su imaginación.»

Filmografia de Patricia Ferreira

El paraíso (1997); *Sé quién eres* (1999); *El alquimista impaciente* (2001); *El secreto mejor guardado* (2004); *Para que no me olvides* (2005)

La vida efímera, Pere Joan Ventura

Direcció: Pere Joan Ventura

Guió: Georgina Cisquella

Muntatge: Anastasi Rinos

Actriu protagonista: Vicenta Ndong

Per abordar el tema de la immunització i amb motiu d'una campanya de vacunació a l'Hospital General de Malabo, Pere Joan Ventura va decidir situar el seu curtmetratge a la Guinea Equatorial. L'actriu Vicenta Ndong, filla de mare espanyola i de pare guineà, torna a Malabo per treballar com a infermera a l'hospital de nens i constatar que el paludisme és encara la principal causa de mortalitat infantil a la Guinea Equatorial.

Més d'un milió d'infants moren cada any per culpa de la malària. Més del 90 % són nens i nenes de l'Àfrica. Les imatges rodades a la Guinea Equatorial il·lustren els esforços diaris del personal sanitari de l'hospital de nens de Malabo, desproveït de les dotacions i dels recursos necessaris per atendre els malalts, quan l'accés al tractament mèdic hauria de ser una prioritat.

Comentari del director

«A veces, el olvido o la potencia de otras plagas como el sida, el nuevo azote del continente africano, hace pensar que los males antiguos han desaparecido. Se habla poco de ellos. Pero ahí está el paludismo, segundo diariamente la vida de dos mil niños africanos. El sueño de una vacuna para combatirlo sigue siendo un sueño, y en Guinea Ecuatorial es la causa principal de la mortalidad infantil.»

Filmografia de Pere Joan Ventura

Subcomandante Marcos: viaje al sueño zapatista (1995); *Guatemala, la hora de la verdad* (1998); *Me estoy quitando* (1999); *El efecto Iguazú* (2002); *Hay motivo* (2004); *En el mundo a cada rato* (2004)

Las siete alcantarillas, Chus Gutiérrez

Direcció: Chus Gutiérrez

Guió: Inés Almirón

Muntatge: Fidel Collados

Música: Tao Gutiérrez

Interpretació: Macarena Leyría, Olga Oña, Juan Pablo González

El curtmetratge de Chus Gutiérrez, basat en una història d'Inés Almirón (guionista nascuda a Córdoba, a l'Argentina), adopta el punt de vista de la Maca, una nena que viu a villas Miseria, un dels barris més pobres de Córdoba. La Maca és feliç i ens relata la seva vivència quotidiana al barri sense lamentar-se de la seva situació: la família, la casa, el veïnat, el treball, són descrits des de la fabulació i la innocència infantils. Malauradament, la realitat no és tan pròspera com la versió enregistrada des de la mirada d'una nena de tres anys.

L'apropiació del peculiar sentit de l'humor cordobès i l'aposta per construir la història des del punt de vista d'una nena són dos recursos que no obvien la crua realitat de molts nens i nenes que, com la Maca, veuen vulnerats els seus drets fonamentals. Al món hi ha més de sis-cents milions d'infants que viuen en la pobresa, una circumstància que, sense la protecció i l'ajuda necessàries, pot obstaculitzar un desenvolupament òptim.

Comentari de la directora

«Me gustaba la idea de hacer algo útil. Trabajar en el mundo del cine a veces puede parecer muy estéril. Un médico cura a la gente, un abogado les ayuda a salir de problemas, un arquitecto nos da hogares, pero ¿qué hace realmente un cineasta? Nuestro trabajo es absolutamente prescindible. La idea de colaborar en un proyecto colectivo para sensibilizar sobre los problemas de esos niños que carecen de casi todo lo necesario me pareció algo útil. Como dice Cervantes: sólo dos linajes hay en el mundo, que son el tener y el no tener.»

Filmografia de Chus Gutiérrez

Sublet (1991); *Sexo oral* (1994); *Alma gitana* (1995); *Insomnio* (1997); *Ellas son así* (TV, 1999); *Poniente* (2002); *Hay motivo* (2004); *El calentito* (2005)

Hijas de Belén, Javier Corcuera

Direcció: Javier Corcuera

Muntatge: Rosa Rodríguez

Fotografia: Jordi Abusada

Filmografia de Javier Corcuera

Chiapas, hablan los rebeldes (1998);
Doñana: memoria de un desastre
 (1998); *La espalda del mundo* (2000);
La guerrilla de la memoria (2002);
Condenados al corredor (2003);
Invierno en Bagdad (2005); *Invisibles*
 (2007)

Setanta anys enre re, l'Eusebia va haver de deixar el poble dels Jeberos, a l'interior de la selva amazònica, per anar a l'escola al barri de Belén, als Iquitos. Però va haver de posar-se a treballar i mai no va arribar a escolaritzar-se. Tres generacions més tard, la història es repeteix i la Nancy ha hagut de renunciar el seu desig d'aprendre per ajudar la seva família.

Al curtmetratge la Nancy representa una dels seixanta-cinc milions de nenes del món que pateixen doble explotació: laboral i familiar. Una genealogia femenina que perpetua una discriminació: noies que no van a l'escola perquè han de treballar i assumir la responsabilitat de l'atenció a la família. El treball infantil és una pràctica molt estesa arreu del món, massa sovint realitzada en condicions inhumanes que posen en perill la vida de milers de nens i nenes.

Comentari del director

«En mi película *La espalda del mundo* ya tocamos el tema del derecho a ser niño y tuve ocasión de estar cerca de esta realidad en mi país. En el Perú existen cuatro millones de niños y niñas que salen todos los días a trabajar. Cuando hicimos la investigación para ese proyecto, muchas historias se quedaron fuera de la película. Cuando Tus Ojos y UNICEF me propusieron recuperar alguna de aquellas historias decidí viajar a Iquitos, una zona de la Amazonia del Perú donde hay un abandono absoluto y donde pudimos conocer a las niñas del barrio de Belén. Al conocer esa realidad nos dimos cuenta de que la problemática del niño amazónico es totalmente desconocida incluso dentro del Perú.»

3

Binta y la gran idea, Javier Fesser

Direcció: Javier Fesser

Muntatge: Javier Fesser

Fotografia: Chechu Graf

Interpretació: Zeynabou Dialló à
 Bignona, Agnile Sambou à Mampalago,
 Aminata Sané à Oulampane

Finalista a l'Oscar 2007 al millor curtmetratge.

En un petit poble a la vora del riu Casamance, al Senegal, hi viu una nena de set anys, la Binta, amb la seva família. Conscient del pes del progrés en la societat actual, Sabu Diatta, el seu pare, té una fantàstica idea per contribuir al desenvolupament mundial i ajudar els tubab («blancs» en llengua wolof). Mentrestant, amoïnats per la seva amiga Soda, els nens i nenes del poble escenificaran una obra de teatre per reivindicar el dret de les nenes d'anar a escola.

El cas de la Soda, la cosina de la Binta, que no té el permís patern per anar a escola, demostra que en el desenvolupament integral de la infantesa és fonamental aturar les pràctiques discriminatòries que impedeixen a moltes nenes d'escolaritzar-se. Des de l'humor i l'afecte, la història de Javier Fesser desmunta prejudicis i tòpics construïts sobre conceptes com la compassió o la idea de progrés, i posa en crisi la mirada que des dels països occidentals s'imposa sobre l'Àfrica.

Comentari del director

«Los niños contagian inevitablemente su amor a la vida y su forma de mirar. Una mirada empapada de curiosidad y de ganas de experimentar, de probar, de enredar. Era fácil intuir que, haciendo una película a medias con un buen puñado de ellos de una aldea perdida en el África subsahariana, íbamos a aprender más nosotros que ellos. Pero nadie hubiera imaginado tanto. Ni tan hermoso. Ni tan útil. Ni tan imprescindible.»

Filmografia de Javier Fesser

Secleto de la tlompeta (1995); *Aquel
 ritmillo* (1995); *El milagro de P. Tinto*
 (1998); *La sorpresita* (2001); *La gran
 aventura de Mortadelo y Filemón*
 (2003); *La cabina* (2005)